

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจันทบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยโดยมี

รายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

พื้นที่ที่ทำการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการศึกษา

การตรวจสอบข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

พื้นที่ที่ทำการศึกษา

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ พื้นที่ในจังหวัดจันทบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการศึกษา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธีการวิจัยในรูปแบบต่างๆดังนี้

การวิจัยเอกสาร เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

ก. เอกสารขั้นต้น (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารการสังเคราะห์ เป็นข้อมูลดิบ ข้อมูลเหล่านี้ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เช่น วารสาร การประชุมเหตุการณ์นั้นๆด้วยตนเอง

ข. เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) ได้แก่ เอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลสมบูรณ์นักเกิดเอกสารชั้นรองที่สำคัญ เช่น หนังสือพิมพ์ ตำราวิชาการ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ อินเทอร์เน็ต กฎหมาย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นต้น

การสัมภาษณ์ วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Semi Structured or Interview Guided) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัย การสัมภาษณ์จากคำบอกเล่าและการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview)

ชื่อ-สกุล

สถานภาพในการให้ข้อมูล

1. นายมนตรี พงษ์เจริญ	นักประวัติศาสตร์เมืองจันท
2. นายกามนิต ดิเรกศิลป์	นักประวัติศาสตร์เมืองจันท
3. นายสุชาติ กนกภูมิ	นักประวัติศาสตร์เมืองจันท

การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้นวสัมภาษณ์เจาะลึกโดยที่ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจงในการสัมภาษณ์ (Key informants) ดังนี้

ชื่อ-สกุล

สถานภาพ ในการ ให้ข้อมูล

1. นายกาญจน์ กรณีย์
2. นายเฉลียว ราชบุรี
3. นายสายัณห์ จันทปุระ
4. นายมนตรี พงษ์เจริญ
5. นายกามนิต ดิเรกศิลป์
6. นายสุชาติ กนกภูมิ
7. นายองอาจ บุญญकारी
8. นายปิยพล ปราณี
9. นายบัญชา คอชู
10. นายทวี รังสิวรารักษ์
11. นายอรุณ แพทย์โอสถ
12. นายธนกร ภิบาลรักษ์
13. นายณัฐกฤต ชัยอริยเมธี
14. นายภัทรโกโคย คำก้อน

เรื่องการเสด็จของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตั้งแต่อยุธยา สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด โดยการสัมภาษณ์ในเบื้องต้นนั้นได้ค้นหาข้อมูลเรื่องเส้นทางการเสด็จ และข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการประทับพักพิงของพระองค์ท่านช่วงเดินทางจากระยองมาจันทบุรี และตอนสำคัญช่วงที่พระองค์ท่านรวบรวมกำลังพลก่อนจะทำการทุบหม้อข้าวหม้อแกง ก่อนจะตีเมืองจันทบุรี

การตรวจสอบข้อมูล

ประกอบกรวิเคราะห์โดยปราศจากอคติต่อปรากฏการณ์ที่สังเกตเพื่อให้ได้การตรวจสอบข้อมูลในทีนผู้วิจัยจะทำการทดสอบและสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

การตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลที่ต่างกันในการศึกษานี้จะใช้แหล่งข้อมูลจากเอกสารจากการสัมภาษณ์และการสังเกตการเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลว่าจะแตกต่างหรือไม่

การตรวจสอบโดยการเก็บข้อมูลเดียวกันในช่วงเวลาที่ต่างกัน สถานที่ต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงความจริงที่สุด

การตรวจสอบโดยการเก็บข้อมูลเดียวกันในสถานที่ต่างกันเช่นการสัมภาษณ์ การสังเกต และการประชุมกลุ่มย่อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ มาจัดบันทึกไว้ในลักษณะการบรรยาย (Descriptive) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ให้เห็นภาพ การมีภาวะความเป็นผู้นำของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ว่าในอดีตบริบทสังคมเป็นเช่นไร และปัจจุบันบริบทของสังคมเป็นอย่างไร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลภาคสนาม โดยใช้วิธีการพรรณนา วิเคราะห์ตามประเด็นที่ศึกษาได้แก่ การศึกษาภาวะผู้นำของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจันทบุรี จากนั้นนำข้อมูลมาสรุป อภิปรายผล และนำเสนอสืบต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี